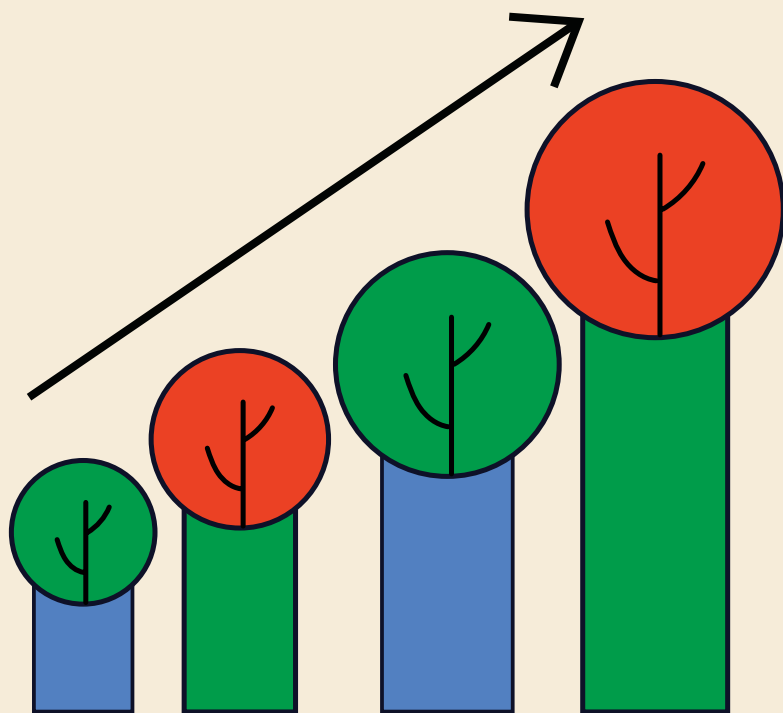
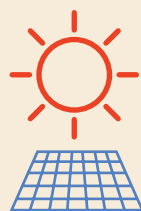

Quadern RSE:

Els ODS, per a una Pime.

Una Aproximació entre Empresa i Societat. Projecte RsDs.

**GENERALITAT
VALENCIANA**
Conselleria de Transparència,
Responsabilitat Social,
Participació i Cooperació

Cámara
Valencia

Index

---

①

La RSE, Aspectes Generals.
L'empresa cap a La Sostenibilitat.

---

②

Els ODS, Meta: la Sostenibilitat.

---

③

Relació entre la RSE i els ODS.

①

La RSE,
Aspectes Generals.
L'empresa cap a La
Sostenibilitat.

En l'actualitat s'assumix cada vegada més, per gran part de la societat, que el "desenvolupament sostenible" és l'única eixida viable de què disposa la humanitat per a satisfer les necessitats del present sense comprometre les de les generacions futures. El model de producció i consum actual és insostenible, l'impacte ambiental de la producció i el consum de productes o servicis que emeten, per exemple, una gran quantitat de gasos d'efecte d'hivernacle (diòxid de carboni, etc.), està provocant una acceleració del canvi climàtic de dimensions inassumibles per a la vida tal com la coneixem en l'actualitat, amb la repercussió que tindrà en la societat, el medi ambient i l'economia. Però encara hi ha temps per a poder fer reversible esta situació entre tots, amb un compromís en les nostres actuacions personals i empresarials.

Les accions de les empreses tenen un impacte significatiu en la vida dels ciutadans

on se situa l'empresa i fins on arriben els seus productes. No sols per als mateixos productes i servicis que oferixen, sinó que una empresa té una influència social i econòmica molt considerable: les ocupacions i oportunitats que creen, les condicions laborals, els drets humans, la salut, el medi ambient, la innovació, la mobilitat de persones i les mercaderies, la implicació en la vida social i cultural, l'educació i la formació, així com altres consideracions vinculades a la seua activitat i presència en la societat.

Per esta raó, els ciutadans esperen que les empreses coneguen bé els seus impactes positius i negatius en la societat i en el medi ambient, amb la finalitat de puguen prevenir, gestionar i mitigar qualsevol impacte negatiu que causen. Inclús dins de la seua cadena de subministrament global. Complir amb este deure és el que es coneix comunament com a "responsabilitat social de l'empresa" (RSE).

La Comissió presenta una nova definició de la RSE: «la responsabilitat de les empreses pel seu impacte en la societat». El respecte de la legislació aplicable i dels convenis col·lectius entre els interlocutors socials és un requisit previ al compliment d'esta responsabilitat. Per a assumir plenament la seua responsabilitat social, les empreses han d'aplicar, en estreta col·laboració amb les parts interessades, un procés destinat a integrar les preocupacions socials, mediambientals i ètiques, el respecte dels drets humans i les preocupacions dels consumidors en les seues operacions empresarials i la seua estratègia bàsica, a fi de:

- maximitzar la creació de valor compartit per als seus propietaris/accionistes i per a les altres parts interessades i la societat en sentit ampli;
- identificar, prevenir i atenuar les possibles conseqüències adverses.

La complexitat d'este procés dependrà de factors com la dimensió de l'empresa i la naturalesa de les seues operacions. Per a la majoria de les xicotetes i mitjanes empreses, especialment les microempreses, és probable que el procés de RSE continue sent informal i intuïtiu.

Comissió Europea, 2011

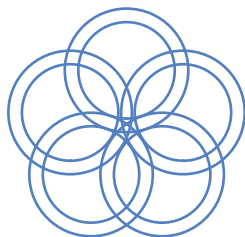

2

Els ODS, Meta: La Sostenibilitat.

L'Assemblea General de l'ONU va aprovar el 25 de setembre de 2015 un nou marc global per al *desenvolupament sostenible: l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible*, un pla d'acció per als 15 anys següents, en favor de les *persones*, el *planeta* i la *prosperitat*, que també té la intenció d'enfortir la pau universal i l'accés a la justícia.

Els Estats membres de la Nations Unides van aprovar una resolució en la qual reconeixen que el major desafiament del món actual és *l'erradicació de la pobresa* i afirmen que sense aconseguir-la no s'arribarà a un autèntic *desenvolupament sostenible*.

L'Agenda 2030 és una llançadora per a poder arribar al 2050 respectant els límits ecològics del planeta, apostant per una prosperitat, mantenint un medi ambient saludable aconseguit a partir d'una economia circular innovadora, on res es malgasta i en la qual els recursos naturals es gestionen de manera sostenible i la biodiversitat es protegeix. Una economia hipocarbònica, que ajuda a reduir les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle, que distribuïx la riquesa mundial de forma més equitativa i justa, i que fomenta la cooperació per a la prosperitat dels pobles.

L'Agenda 2030 constituïx el document de referència en el qual s'emmarquen els Objectius de Desenvolupament Sostenible, constituït per 17 *objectius* i 169 *metes* que desgranen els reptes que ha d'assumir la comunitat internacional. L'Agenda implica un compromís comú i universal, i és decisió de cada país com ha de col·laborar per a la consecució dels ODS. Els Estats tenen sobirania plena sobre la seua riquesa, recursos i activitat econòmica, i cada un fixarà les seues pròpies metes nacionals, a partir dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) aprovats per l'Assemblea General de l'ONU.

Els ODS inclouen, entre altres punts: erradicar la fam i assolir la seguretat alimentària; garantir una vida sana i una educació de qualitat; aconseguir la igualtat de gènere; assegurar l'accés a l'aigua i l'energia; promoure el creixement econòmic sostingut; adoptar mesures urgents contra el canvi climàtic; promoure la pau i facilitar l'accés a la justícia.

→ Estructura de l'Agenda 2030.

L'Agenda proposa 17 objectius amb 169 metes de caràcter integrat i indivisible que abasten les esferes *econòmica, social i ambiental*.

Objectius de Desenvolupament Sostenible

OBJECTIU 1.	Posar fi a la pobresa en totes les seues formes i en tot el món.
OBJECTIU 2.	Posar fi a la fam, assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible.
OBJECTIU 3.	Garantir una vida sana i promoure el benestar de tots a totes les edats.
OBJECTIU 4.	Garantir una educació inclusiva i equitativa de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge permanent per a tots.
OBJECTIU 5.	Aconseguir la igualtat de gènere i empoderar totes les dones i xiquetes.
OBJECTIU 6.	Garantir la disponibilitat i la gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a tots.
OBJECTIU 7.	Garantir l'accés a una energia assequible, fiable, sostenible i moderna per a tots.
OBJECTIU 8.	Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball decent per a tots.

OBJECTIU 9.	Construir infraestructures resilents, promoure la industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació.
OBJECTIU 10.	Reduir la desigualtat en els països i entre ells.
OBJECTIU 11.	Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles.
OBJECTIU 12.	Garantir modalitats de consum i producció.
OBJECTIU 13.	Adoptar mesures urgents per a combatre el canvi climàtic i els seus efectes.
OBJECTIU 14.	Conservar i utilitzar sostenible els oceans, els mars i els recursos marins per al desenvolupament sostenible.
OBJECTIU 15.	Protegir, restablir i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar sostenible els boscos, lluitar contra la desertificació, detindre i invertir la degradació de les terres i detindre la pèrdua de biodiversitat.
OBJECTIU 16.	Promoure societats pacífiques i inclusives per al desenvolupament sostenible, facilitar l'accés a la justícia per a tots i construir a tots els nivells institucions eficaces i inclusives que reten comptes.
OBJECTIU 17.	Enfortir els mitjans d'implementació i revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible.

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

3

Relació entre la RSE i els ODS.

A continuació, es proposarà algunes actuacions per cada ODS, sent conscients que les PIME cada vegada més estan actuant de manera sostenible i que es podrien emmarcar moltes de les actuacions que estan realitzant com a accions *de RSE*. Esta Guia s'ha d'entendre com una proposta d'inici, i és cada empresa la que ha d'adaptar les accions a la seua realitat. El present document és un punt de partida i, a mesura que el lector vaja sumant noves accions, es podrà afirmar que és *un document viu*.

Objectiu 1. Posar fi a la pobresa en totes les seues formes i en tot el món.

Accions:

Invertir en *programes socials* que sàpies que tinguen un objectiu relacionat amb la fi de la pobresa, bé en la mateixa població, regió, nació o en altres països. Actuacions que es realitzen de manera directa mitjançant el voluntariat o altres accions o bé a través d'alguna ONG que sàpies bé que està desenvolupant projectes a este efecte.

En este objectiu i considerant que la pobresa es reduïx generant *treball digne*, el *manteniment* dels llocs de treball està relacionat també amb el foment de l'erradicació de la pobresa, i més encara quan es contracten persones en risc de pobresa o exclusió social.

Segons indica el pacte Mundial, en 2018 el 21,6% de la població espanyola es trobava en risc de pobresa. Encara que la

xifra suposa una reducció d'unes 300.000 persones respecte a l'any anterior, les que ho estan han empitjorat les seues condicions de vida. La pobresa severa se situa en el 6,9% de la població, la segona més alta registrada des de 2008. Posseir un lloc de treball no garantix disfrutar d'una vida digna, és necessari impulsar *ocupacions dignes* que ajuden les persones a eixir de la pobresa.

CaixaBank ha sigut el primer banc espanyol a emetre un *Bo Social* en suport dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides.

L'entitat ha captat 1.000 milions d'euros a 5 anys en format de deute sènior no preferent, amb l'objectiu de facilitar el finançament d'activitats que contribuïsquen al desenvolupament econòmic i social.

Amb esta primera emissió es financen préstecs amb l'objectiu de lluitar:

- contra la pobresa
- pel treball digne
- per la creació d'ocupació en les zones més desfavorides d'Espanya

Tots ells en línia amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de Nacions Unides.

Objectiu 2. Posar fi a la fam, aconseguir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició i promoure l'agricultura sostenible.

Accions:

En este ODS, les empreses involucrades en tot el cicle de vida de productes alimentaris tenen un camp molt interessant on aportar experiència i actuacions concretes per a frenar la fam, aconseguir una alimentació segura i saludable, fomentar un consum responsable i donar en els seus comerços un suport decidit a l'oferta de productes que provenen d'una *agricultura sostenible*.

AINIA, centre tecnològic, contribueixen a la societat i als Objectius de Desenvolupament Sostenible amb accions encaminades al

benestar social del nostre entorn.

En l'àmbit *internacional* han dut a terme Projectes de Cooperació al Desenvolupament en diferents països. Des de l'any 2004 s'han dut a terme diverses accions d'ajuda social consistents en l'enviament d'aliments, ajudes a col·lectius desfavorits en països amb situacions d'emergència per desastres naturals o crisis alimentàries, com **Haití** o **Bolívia**, o accions de formació i projectes de col·laboració amb diverses organitzacions, entre altres:

- Projecte de col·laboració amb altres institucions dirigit a millorar la qualitat i seguretat alimentària de la població a la vall de Cusco al Perú.
- Projecte de col·laboració amb el Ministeri d'Agricultura d'Egipte en el programa de millora nutricional escolar School Feeding Project. AINIA ha assessorat el programa SFP en la seua posada en marxa, aconseguint millorar-ne la gestió (higiene, control de plagues, emmagatzematge, manipulació...), així com en la implantació de la innovació per a assegurar uns aliments segurs i adequats nutricionalment, i també a difondre el projecte entre empreses alimentàries i institucions espanyoles per a aconseguir possibles accions de cooperació.

En l'àmbit de la *Comunitat Valenciana*, s'ha treballat juntament amb la **Casa de la Caritat de València**. Donacions d'aliments en resposta a la seua petició d'aliments per al seu menjador social, en el qual cada dia atenen les necessitats d'un

nombrós col·lectiu de persones amb pocs recursos: campanya d'arreplega de *bricks* de llet i xocolata per a la celebració de les festes falleres, i campanya d'arreplega de llegums secs, amb una aportació de 180 kg.

Objectiu 3. Garantir una vida sana i promoure el benestar de tots en totes les edats.

Accions:

Garantir entorns laborables segurs i saludables, tant per als propis treballadors com per als treballadors de la cadena de subministrament. Una bona pràctica és, en la mesura que siga possible, implantar i certificar un sistema de gestió de la seguretat i salut en el treball, com ho és la norma internacional ISO 45001/OHSAS 18001. Encara que en les xicotetes empreses podria ser un poc complicada la

implantació d'estos sistemes, segur que hi ha idees, conceptes i estratègies d'actuació que sí que són aplicables independentment de la grandària de la empresa.

La *formació contínua* dels treballadors, per exemple, en prevenció de riscos laborals genera grans beneficis a les PIME i als seus treballadors, redundarà en una vida més sana i saludable.

Altres actuacions interessants poden ser:

- accions de foment de l'esport entre els treballadors del comerç o entre les distintes empreses que pertanyen a una mateixa associació;
- formació en seguretat viària referent al transport de mercaderies;
- foment d'hàbits saludables en la neteja, en la presentació del gènere i tracte amable amb els clients, proveïdors i altres grups d'interés....

Totes estes actuacions i moltes més que poden anar sorgint a mesura que l'empresa vaja implantant, ajudaran a obtindre una vida més sana i saludable.

ILUNION Hotels celebra els "Dimarts Saludables". L'objectiu d'esta actuació és animar el seu personal a incorporar determinats hàbits de comportament saludables i ha sigut una constant durant els últims anys en ILUNION Hotels. Esta

empresa afirma que és una de les millors maneres de previndre les malalties no transmissibles, i per esta raó han implantat diverses accions orientades tant a promoure i millorar l'estil de vida dels seus treballadors (foment de l'esport, alimentació equilibrada...) com a previndre lesions (tallers d'esquena i salut postural, pilates, implantació del procés STIQQ de PDQ per a millorar les condicions ergonòmiques del personal de pisos...).

L'alimentació, segons l'Organització Mundial de la Salut, és un dels quatre factors de risc que està influïnt en l'increment d'esta mena de malalties. Amb esta idea, en 2017 decidiren implantar els "Dimarts Saludables" en els menjadors de personal dels nostres hotels.

Sempre es procura que el menú que es prepara diàriament siga cada vegada més saludable i equilibrat, però els va semblar que era important implantar alguna acció que fora un crit d'atenció i aportara un valor afegit als nostres equips, una acció de sensibilització que els fera parar-se a pensar.

La iniciativa "Dimarts Saludables" els permet dedicar, com a mínim un dimarts al mes, a conscienciar els més de mil treballadors d'ILUNION Hotels sobre la importància que té per a la nostra salut mantindre una dieta saludable i equilibrada. Durant eixe dia, el menjar que se servix en el menjador de personal es prepara amb criteris saludables, es basa en la dieta mediterrània i està secundat amb cartellera específica que inclou tant informació general com consells per a millorar la nostra manera d'alimentar-nos. L'objectiu final és oferir al personal la possibilitat que puguen reflexionar sobre este tema.

Objectiu 4. Garantir una educació inclusiva i equitativa de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge permanent per a tots.

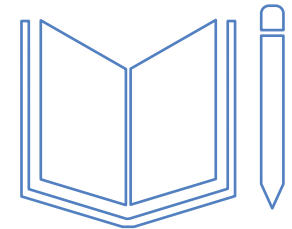
Accions:

La formació de tots els treballadors comporta un benefici directe a les empreses i, en este cas, al comerç. Formar-se per a poder desenvolupar el talent del treballador al màxim és fonamental perquè un comerç perdure i siga sostenible.

Invertir en formació del personal mitjançant programes concrets en diverses matèries, depenent de l'activitat econòmica concreta de l'empresa, per exemple: atenció al client, qualitat i seguretat alimentària, habilitats i idiomes, noves tecnologies, digitalització del comerç, sostenibilitat i eficiència energètica, innovació PRL, millora contínua...

A l'abril de 2018, el Grupo Tragsa va iniciar la campanya interna de comunicació: "SensibilizaODS" dirigida a promoure el coneixement dels ODS entre la seua plantilla, fomentant la sensibilització i l'acció per al canvi.

Com a principal mitjà de difusió es va utilitzar la intranet corporativa per a la publicació de missatges, notícies, bàners i vídeos, amb reptes d'actuació per a contribuir als ODS, consells per a l'adopció de bons hàbits i actituds responsables, i difusió d'activitats solidàries i iniciatives de voluntariat, així com instruments de difusió alternativa com *mailings*, web i canal YouTube corporatiu.

Objectiu 5. Aconseguir la igualtat de gènere i empoderar totes les dones i xiquetes.

Actuacions:

La igualtat de gènere i l'empoderament de la dona són un compromís fonamental de tota empresa actualment. Per a poder aportar una actuació en pro d'este objectiu s'ha de començar per sensibilitzar constantment els empleats i propietaris de les empreses sobre este objectiu.

Una acció recomanable (i a vegades d'obligat compliment) són els Plans d'Igualtat, que es poden anar millorant any rere any a mesura que es va adquirint experiència. És

recomanable que aquelles empreses que voluntàriament ho decidisquen puguen elaborar un Pla d'Igualtat simplificat i d'acord amb la situació de l'empresa, inspirat en els plans d'igualtat d'empreses de dimensions i estructura més grans.

Fer realitat la *conciliació familiar* i la *igualtat de gènere* és una actuació estratègica en la gestió d'una empresa sostenible. Hi ha moltes actuacions que tenen eixe fi, com ara:

- Ampliar les setmanes de paternitat retribuïdes.
- Elaboració de catàlegs sobre mesures per a conciliar la vida familiar i laboral.
- Formació específica sobre este tema.
- Certificació de sistemes de gestió de la RSE.

L'empresa Jose María Lázaro, S. A. (TAISI), dedicada a la conserva de la fruita, van actuar implantant un sistema de gestió de la conciliació de la vida laboral amb la personal i familiar, amb certificació externa, que inclou 43 mesures de conciliació, de les quals quatre són específiques d'igualtat de gènere. Així mateix, hem implantat un Pla d'Igualtat de caràcter voluntari amb diferents mesures i objectius; una d'estes mesures ja posada en marxa és un protocol de prevenció i actuació enfront de l'assetjament sexual i per raó de sexe.

L'empresa Limpiezas La Fuente, S. L., creu en el valor afegit dels seus servicis mitjançant una política activa en *la gestió de les persones*, el seu desenvolupament professional i personal. Centra la seua acció social en la inserció de persones amb dificultats d'accés al mercat laboral. Més de 300 contractacions realitzades en els últims anys, amb col·lectius de difícil inserció, donen suport al nostre compromís per a esforçar-nos a cooperar en la creació d'una societat justa des de la igualtat d'oportunitats.

Objectiu 6. Garantir la disponibilitat i la gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a tots.

Actuacions:

Garantir un subministrament d'aigua de qualitat i quantitat suficient és un factor de desenvolupament fonamental per a una gran quantitat d'activitats econòmiques. Per a això cada empresa ha de gestionar adequadament este recurs tan escàs.

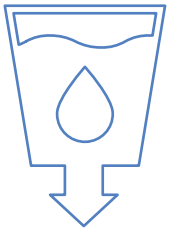
Collaborar entre tots per a evitar el balafament i la ineficiència en la gestió de l'aigua és un objectiu que implica a totes les empreses independentment de la seua dimensió i activitat. Aplicar mesures senzilles d'estalvi i eficiència en el consum d'aigua en moltes ocasions no implica grans inversions, sinó una voluntat decidida de posar fi al balafament, i més encara en una regió on l'escassetat d'aigua es posa de manifest en una gran part del seu territori.

L'any 2018, el Grupo Siro va aconseguir el seu objectiu d'*abocament zero* en totes

les fàbriques del grup, cosa que significa que tots els residus generats per la seua activitat productiva són revaloritzats i reciclats, i això suposa més de tres milions d'euros d'estalvi per a l'empresa.

El Projecte SAVE de Meliá Hotels International es va posar en marxa fa més de deu anys, sent una iniciativa pionera d'estalvi i eficiència energètica per a reduir l'impacte mediambiental de la seua activitat. Hui dia es confirma la consolidació del sistema, amb més de 200 hotels que s'hi ha acollit, i això significa la involucració de tot el personal de la companyia.

El principal objectiu del sistema de gestió, en línia amb la nostra política mediambiental, és reduir la nostra petjada de carboni i hídrica.

Objectiu 7. Garantir l'accés a una energia assequible, fiable, sostenible i moderna per a tots.

Accions:

La utilització d'energies renovables, augmentar l'eficiència energètica en les empreses i altres infraestructures d'emmagatzematge de mercaderies, estendre estes pràctiques als proveïdors i animar els clients a optar per l'ús de les energies renovables i que siguen uns consumidors energètics responsables.

L'anàlisi del consum energètic per a intentar reduir i ser més eficient genera *beneficis ambientals i econòmics*, i reduïx la factura energètica. En són clars exemples ja implantats en les empreses el canvi a lluminàries amb tecnologia LED; els detectors de presència; l'automatització de sistemes d'apagada i encesa de la il·luminació d'aparadors i interior de les instal·lacions; l'establiment d'un pla de manteniment i control de fugues de gasos refrigerants en cambres; la millora de l'aïllament tèrmic en els edificis i naus; la millora de les instal·lacions de climatització fent-les més eficients; l'optimització del repartiment de la mercaderia; la formació del personal perquè col·labore de manera activa en els processos de reducció de consum energètic i eficiència energètica.

Estes són algunes de les nombroses accions que poden portar a terme les empreses per a millorar *l'eficiència energètica*.

El Comitè Olímpic Espanyol l'any 2018 va fer inversions per a substituir la il·luminació a LED amb un millor resultat lumínic, millor confort i menor consum. A més, es va realitzar un canvi del contracte de subministrament elèctric en la seua seu, fent possible que des de l'1 d'agost de 2019 el subministrament elèctric del COE el proporcionara una empresa comercialitzadora que certifica que el 100% de l'energia subministrada i consumida en les instal·lacions prové de fonts renovables, evitant d'esta manera l'emissió anual a l'atmosfera d'aproximadament 150 tones de CO₂. L'objectiu per a estos anys és replicar este model d'ús d'energia renovable en les nostres instal·lacions al moviment olímpic espanyol (federacions nacionals, regionals i clubs), posicionant-nos, d'esta manera, com a referent de sostenibilitat del món de l'esport a Espanya i servint de referència a la resta de la societat espanyola.

Objectiu 8. Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball decent per a tots.

Accions:

L'ODS 8 està directament relacionat amb l'àmbit del treball. Les empreses poden col·laborar i treballar en la millora de les condicions laborals i en l'augment de la productivitat laboral, la reducció de la taxa de desocupació, especialment per als jòvens i majors, que són components essencials d'un creixement econòmic inclusiu i són també les principals metes d'este objectiu. No es pot concebre una millora en les condicions de vida de les persones sense abordar el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, sense una ocupació productiva i en condicions dignes.

La Fundació ONCE i Tendam impulsen la integració sociolaboral de les persones amb discapacitat, a través del Programa INSERTA (<https://www.fundaciononce.es/es/pagina/programa-inserta>) mitjançant el qual la companyia, una de les principals empreses europees del sector moda, incorporarà persones amb discapacitat

tant en les seues instal·lacions centrals com en botigues. L'acord suposa un pas més en el suport a la diversitat i la inclusió de persones amb discapacitat.

Les empreses que s'associen al Programa INSERTA fan realitat la inserció laboral de persones amb discapacitat en la plantilla i, en el seu cas, posar en marxa mesures que, en el marc de la responsabilitat social empresarial, contribuïsqen a millorar les condicions de vida de les persones amb discapacitat. L'empresa participant ha de reconèixer com un objectiu fonamental el desenvolupament de relacions laborals basades en la igualtat d'oportunitats i la no discriminació, promovent un entorn de treball obert i integrador.

El Programa INSERTA de la Fundació ONCE es dirigeix a empreses que inclouen en les seues polítiques estratègiques un sistema de gestió basat en principis de Responsabilitat Social Empresarial.

Objectiu 9. Construir infraestructures resilientes, promoure la industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació.

Accions:

El foment d'una industrialització que adopte tecnologies i processos industrials ambientalment racionals, així com el foment de la tecnologia, la innovació i la investigació en tot el món, exigeix que el comerç col·labore i adopte un paper principal en este procés de canvi en el model de producció i consum.

AIMPLAS desenvolupa nous compostos biocides per a lluitar contra les infeccions hospitalàries. L'Organització Mundial de la Salut (OMS) calcula que les infeccions relacionades amb l'assistència sanitària seran la principal causa de mort en tot el món en 2050, per damunt de les morts produïdes per càncer o per malalties cardiovasculars. Este problema s'agreuja per l'aparició de nous "superbacteris" i altres superpatògens resistents a la majoria dels antibiòtics, degut en bona part al seu mal ús. Gràcies a la seua resistència i a la generació de biofilms, estos organismes també són capaços de sobreviure als desinfectants actuals i crear reservoris en llocs com UCI i quiròfans, des d'on es transmeten als pacients.

Per esta raó, per als equips de control d'infeccions es considera prioritari desenvolupar noves estratègies de desinfecció que

permeten eliminar els microorganismes de les àrees de major risc en els hospitals, prevenint les infeccions de pacients i treballadors. Per a desenvolupar una solució efectiva i amb efecte durador, AIMPLAS, Institut Tecnològic del Plàstic, participa en el consorci del projecte MULTICIDE, finançat per l'Agència Valenciana de la Innovació (AVI), l'objectiu de la qual és desenvolupar una proposta innovadora per a aconseguir compostos biocides multifuncionals, més eficaços enfront de bacteris, fongs i virus, i que aconseguisquen un major període d'asèpsia.

Liderat per l'empresa Betelgeux-Christeyns, hi participen investigadors de l'Institut de Tecnologia Química ITQ (centre mixt UPV - CSIC), de l'Institut de Tecnologia de Materials de la Universitat Politècnica de València i de l'Institut d'Investigació Sanitària La Fe.

En definitiva, la finalitat d'esta acció es pot emmarcar dins de l'ODS 9, i el seu objectiu és construir aliances entre els centres d'investigació i les empreses annexes per a potenciar la innovació sostenible a través de la cadena de valor i la cooperació publicoprivada.

Objectiu 10. Reduir la desigualtat en els països i entre ells.

Accions:

Este objectiu respon a la voluntat d'intentar acabar amb la desigualtat entre l'eix nord-sud, i dins de tots els països entre els més rics i els més pobres. Les empreses poden col·laborar amb este propòsit, proporcionant per exemple sous dignes a tots els treballadors i fomentant estes pràctiques en la cadena de subministrament.

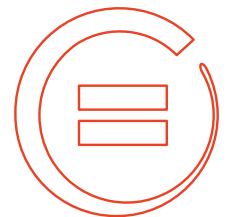
Establir processos interns de transparència per a evitar pràctiques de corrupció i d'evasió fiscal, que impacten directament sobre la desigualtat. Involucrar col·lectius vulnerables o persones amb baixos ingressos (dur a terme pràctiques d'integració laboral per a persones amb discapacitat o en exclusió social) en la cadena de valor, com ara empleats, distribuïdors o proveïdors per a contribuir a l'augment dels seus ingressos i, sempre que es puga, dur a terme projectes de cooperació al desenvolupament i

acció social amb el focus en zones o persones vulnerables, a nivell nacional i internacional.

Estes accions van encaminades a reduir les desigualtats socials i a fomentar l'equitat social.

L'empresa Inditex informa que la reducció de les desigualtats és un dels objectius principals en els quals s'ha focalitzat la seua inversió en la comunitat en 2017. Així, el 18% de la seua inversió en programes socials se centra en la consecució d'eixe objectiu.

En 2017, la inversió d'Inditex en programes socials va superar els 48,1 milions d'euros. Esta xifra representa un increment superior al 20% respecte a l'exercici anterior. Els programes socials desenvolupats durant l'exercici han beneficiat directament més d'1,5 milions de persones.

Objectiu 11. Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusivament, segurs, resilents i sostenibles.

Accions:

Este ODS busca fomentar models de ciutats i comunitats que satisfacen els servicis bàsics de les persones i siguin ambientalment sostenibles, principalment a través de mitjans de transport i espais públics sostenibles, assequibles i inclusivament.

Actiu es convertix en una empresa pionera internacionalment, acreditant la seua seua com un espai saludable i sostenible. La filosofia d'Actiu, basada en el disseny i l'equipament d'espais de treball sostenibles i saludables, reforça els seus valors en implementar-los des del cor de l'empresa: el Parc Tecnològic Actiu a Castalla (Alacant). Unes instal·lacions que complixen amb excel·lència les exigències d'arquitectura sostenible i vetlen pel benestar dels seus empleats. Estes instal·lacions compten amb una de les majors plantes fotovoltaïques sobre sostre industrial d'Europa, amb tecnologia d'última generació i que ha aconseguit en estos sis anys generar 47.701 MW d'energia neta. A l'any, el nivell d'energia generat equivaldria al que consumixen 3.500 vivendes o 12.500 persones. Este complex genera cinc vegades més energia de la que necessiten les seues instal·lacions,

evitant l'emissió de 3.060 tones de diòxid de carboni (CO2) a l'any.

Així mateix, el Parc Tecnològic Actiu és autosuficient en l'ús de l'aigua, i compta amb tres dipòsits subterranis per a l'apilament d'aigua de pluja en els quals es poden emmagatzemar un total de 9.550 metres cúbics –que equivaldrien al contingut de 4,5 piscines olímpiques, gràcies als sistemes incorporats en les cobertes de l'empresa. També Actiu s'ha centrat en l'interior de les seues instal·lacions, en aspectes vinculats amb la salut i el benestar de les persones que hi treballen, i que inclouen des de les condicions de la il·luminació, la temperatura i el moviment a l'estat d'ànim dels empleats, en línia amb la filosofia *cool working* de la marca.

Com a conseqüència de tot això, la seua seua corporativa s'ha convertit en el quint complex del món a rebre el certificat Well v2 Platí i el primer edifici industrial en el món a sumar les dos certificacions, Leed i Well Platí. Estos acrediten que la seua de la companyia és *un espai saludable i sostenible*, que vetla pel benestar de les persones que treballen en l'interior i cuida del seu entorn en l'exterior.

Objectiu 12. Garantir modalitats de consum i producció.

Accions:

Este objectiu implica d'una manera directa les empreses, que són actors principals, si es vol impulsar un canvi eficaç en la modalitat de consum i producció sostenible per a aconseguir un planeta on els recursos naturals es gestionen de manera responsable i es genere la mínima contaminació possible.

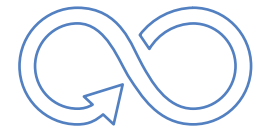
A més, busca impulsar la complicitat de tots els actors presents en la societat, com són les empreses (sector primari, indústries, logística i distribució, comerç...), l'Administració pública i la societat civil en general, fomentant el consum responsable.

SIGRE Medicamento y Medio Ambiente, S. L., va dur a terme en 2016 l'edició de la *Guia d'ecodisseny per a envasos farmacèutics*. Esta guia aporta una àmplia visió de les mesures d'ecodisseny que es poden aplicar als envasos farmacèutics i obri noves expectatives i camps d'actuació perquè el sector farmacèutic continue

avançant, d'una forma metodològica i quantificada, per a minimitzar l'impacte ambiental i social dels seus envasos.

Mercadona, en el marc de la seua responsabilitat social per una producció molt més sostenible, està compromesa amb el benestar dels animals. Per això, disposa des de fa anys d'una política de benestar animal que representa el compromís i l'esforç de la companyia i els seus proveïdors per a garantir no sols la màxima seguretat alimentària i qualitat dels productes, sinó també unes condicions dignes durant tota la vida de l'animal.

Mitjançant la política de benestar animal de Mercadona, la companyia demana i exigeix als seus proveïdors la protecció i el benestar dels animals en les explotacions ramaderes i en la resta d'instal·lacions o processos, i que les seues pràctiques, a més de complir la legislació vigent, siguin auditades per organismes tercers independents.

Objectiu 13. Adoptar mesures urgents per a combatre el canvi climàtic i els seus efectes.

Accions:

La lluita contra el canvi climàtic és una de les accions més important en la qual s'han de comprometre totes les empreses, independentment de la seua dimensió i activitat econòmica. Frenar el calfament global a causa de l'acció humana està en les nostres mans i tots podem treballar en este sentit i hem de fer-ho de manera conjunta.

Hi ha moltes actuacions i mesures que un comerç pot portar a terme. Es pot començar pensant en aquelles operacions que tenen un major consum d'energia i combustibles fòssils. Per exemple, promocionar productes amb baixa petjada de carboni, com puguen ser els productes de proximitat perquè hi ha menys distància des d'on es produïx al punt de venda/utilització/consum.

A nivell d'infraestructura, quan en un edifici, botiga o magatzem s'hagen de realitzar modificacions, reformes i renovacions d'equipament (climatització, lluminàries, finestres, etc.), s'aconsella que se seleccionen materials i equips de menor impacte ambiental i que suposen un augment en l'eficiència energètica.

Tota acció que supose estalvi i eficiència energètica i una mobilitat més sostenible dona suport directament a la lluita contra el canvi climàtic.

Idai Nature ostenta el registre de Petjada de Carboni atorgat pel Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, amb l'objectiu de reduir any rere any les seues tones equivalents de CO2.

La Petjada de Carboni de la Cooperativa Consum s'ha reduït en un 83,6% des de 2015 (any base per al seu càlcul) i s'ha verificat sobre la base de l'estàndard ISO 14065 per quint any consecutiu. Les principals mesures aplicades són la prevenció i el control de les fugues de gasos refrigerants i la seua substitució per altres gasos amb menys Potencial de Calfament Global. A més, Consum és l'única empresa del sector de la distribució alimentària que ha obtingut el segell "Reduzco" del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic (MITERD) i que registra la petjada en la seua base de dades pública.

El Grupo SIFU realitza diverses actuacions en favor del desenvolupament sostenible, en concret en relació amb el medi ambient. Les últimes mesures responen, entre altres, a l'actualització de l'informe ambiental disponible en la web de Grupo SIFU amb les dades relatives als objectius ambientals, aspectes ambientals significatius i consums de 2019; la inclusió de vehicles 100% elèctrics per a la gestió de diversos projectes en la línia de Servicis Mediambientals; la realització de formacions de sensibilització ambiental en conjunt amb diferents associacions en les oficines del grup, i, per citar-ne una última, Grupo SIFU ha renovat el seu compromís amb el Programa d'Acords Voluntaris per a la reducció de les emissions de Gasos d'Efecte d'Hivernacle (GEI).

Objectiu 14. Conservar i utilitzar sosteniblement els oceans, els mars i els recursos marins per al desenvolupament sostenible.

Accions:

La cura i preservació dels ecosistemes marins són fonamentals per a la preservació de l'espècie humana en la Terra. La nostra vinculació amb els oceans i mars és inqüestionable. En el cas de la Comunitat Valenciana esta vinculació s'incrementa per la seua costa, on l'anomenada *economia blava*, que inclou les activitats pesqueres, d'esbargiment, turisme i també, en menor mesura, la construcció, té una importància capital.

La cura i la prevenció de la contaminació per abocaments, plàstics, etc., és una cosa que compromet a tots.

L'Autoritat Portuària del Port de València va començar formalment el seu avanç en responsabilitat social en 2005, sent la primera Autoritat Portuària espanyola a desenvolupar un pla de RSC, que ha anat actualitzant-se regularment.

Les actuacions s'ordenen al voltant de tres grans línies que abasten actuacions a benefici del personal, relacionades amb el govern corporatiu, la protecció ambiental, mesures en la contractació i acció per la integració social, tenint en compte com s'integren en la interna, les col·laboracions amb terceres parts i el seu report i comunicació.

L'APV participa en múltiples aliances sectorials, territorials i amb la societat, amb

la finalitat d'implicar-se conjuntament en la resolució d'inquietuds comunes. Entre elles destaca la participació en els projectes d'impuls de RSE en empreses públiques a nivell nacional, i la creació de l'associació APORTEM amb el clúster portuari valencià.

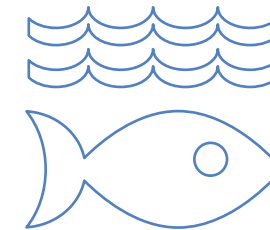
Com a projectes més recents, resulta significativa la identificació de la manera que contribuïx als Objectius de Desenvolupament Sostenible des de diferents àrees d'actuació, amb especial consideració de l'impacte en l'ocupació i dinamització de la societat a través de l'economia, minimitzant l'impacte ambiental i promovent la coparticipació.

LUXEAPERS, S.L.U., gestiona d'una manera sistemàtica els seus aspectes ambientals amb el compromís del compliment de la legislació, de la prevenció de la contaminació i de la millora contínua del seu comportament ambiental d'acord amb la norma UNE-EN ISO 14001. La implantació d'un sistema de gestió ambiental ens ofereix la possibilitat de sistematitzar, de manera senzilla, els aspectes ambientals que es generen en la nostra organització, de manera que a poc a poc ens permet optimitzar la gestió dels recursos i residus i reduir els impactes ambientals negatius derivats de la nostra activitat.

Sent conscients que necessitem reduir significativament la contaminació de tota

classe i en particular la contaminació marina, hem volgut aportar el nostre granet d'arena a l'ODS 14 mitjançant la reducció activa, d'una banda, del nostre consum de plàstic a nivell de producte i, d'altra banda, de la nostra generació de residus plàstics dins del marc de la indústria alimentària.

És per això que a nivell de procés productiu, en l'etapa de retractilat de safates i de palets, hem disminuït el gramatge del plàstic utilitzat, de manera que, per al mateix volum de producció, consumim un 30% menys de plàstic, així com un 25% menys d'electricitat. Pel que fa als nostres treballadors, i per a fomentar la seua conscienciació amb el medi ambient, hem substituït els gots de plàstic, situats en les diferents fonts de la indústria, per gots de cartó i per botelles d'acer inoxidable individuals.

Objectiu 15. Protegir, restablir i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar sosteniblement els boscos, lluitar contra la desertificació, detindre i invertir la degradació de les terres i detindre la pèrdua de biodiversitat.

Actuacions:

Les empreses poden proposar moltes activitats amb actuacions que afavorixen la utilització de matèries primeres sostenibles i tècniques de producció ecoeficients amb la finalitat d'afavorir la protecció de la biodiversitat. En este entorn social cada vegada més sensibilitzat amb la sostenibilitat, la certificació de la Cadena de Custòdia de Productes Forestals garanteix que el producte prové de boscos certificats, correctament gestionats, i permet a través de la certificació FSC o PEFC demostrar als consumidors el compromís mediambiental d'esta empresa.

En este sentit, quan una empresa té implantat un sistema de gestió ambiental, es recomana establir en el seu pla de millora objectius i metes concrets que previnguen i minimitzen l'impacte de les activitats de l'empresa sobre els ecosistemes terrestres i la biodiversitat.

En 2019 la Cooperativa Consum va aconseguir la certificació "Residu Zero" d'AENOR, que acredita que més del 99% de les deixalles d'embalatges, contenidors, palets i altres residus que es gestionen a través de les seues sis plataformes logístiques i la seu es valoritzen, i eviten així que tinguen com a destinació l'abocador. Això significa que la Cooperativa disposa d'un sistema de traçabilitat de tots els

residus des de la seua producció fins a la seua gestió final. Fomentar la reutilització i el reciclatge de sistemes d'embalatge comporta una reducció considerable en la pressió als ecosistemes terrestres.

Contratas Ancar informen els seus treballadors que la sostenibilitat i el respecte al medi ambient són, d'una banda, principis bàsics del nostre Pla de Responsabilitat Social i, d'una altra, objectius del Pacte Mundial de l'ONU al qual es van adherir.

Incorpora de manera activa criteris ambientals, socials i de bon govern en els processos, productes i servicis de l'empresa, aprofitant en este cas la seua posició privilegiada de treball en contacte constant amb la naturalesa, i amb la finalitat d'avançar en el seu compromís amb les comunitats i pobles on opera, donar-los més visibilitat i conscienciar tots els seus empleats, llançant una nova iniciativa consistent en la detecció, la identificació i geolocalització de tots aquells aspectes relacionats negativament amb el medi ambient i intentant evitar l'impacte negatiu d'origen humà.

Per a la seua posada en marxa han comptat amb la col·laboració de tots els seus equips de treball en camp, situats en les delegacions a Espanya: Aragó, Llevant,

Catalunya, Andalusia, Nord i Galícia. El nombre d'empleats involucrats en esta iniciativa sumen una quantitat aproximada de 200 treballadors. La idea és posar en coneixement dels

departaments corresponents de cada comunitat autònoma on es treballa qualsevol tipus d'incidència que ens podem trobar en la nostra activitat diària de treballs forestals, com per exemple:

- Abocadors il·legals o sense cap senyalització.
- Vessaments de productes incontrolats.
- Abocaments il·legals en llits de rius, séquies...
- Presència d'animals d'especial significació que o bé puguem estar en una situació excepcional de risc, o bé puguem ocasionar qualsevol problema a l'entorn (vius o cadàvers).
- Vehicles o maquinària abandonada enmig de la muntanya.
- etc.

Qualsevol qüestió detectada, relacionada amb incompliments i incidències mediambientals, ha de ser enviada a una bústia de correu electrònic que és gestionat pel Responsable de Responsabilitat Social de l'empresa, el qual s'encarregarà d'analitzar la informació rebuda i traslladar-la, si ho estima convenient, al departament o entitat afectada de l'Administració en cada territori.

Cada incidència haurà d'anar acompanyada del nom de la persona que l'envia, una descripció del fet que es vol traslladar, una o diverses fotografies i les coordenades exactes de la ubicació on es troba.

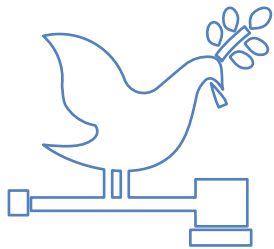

Objectiu 16. Promoure societats pacífiques i inclusives per al desenvolupament sostenible, facilitar l'accés a la justícia per a tots i construir a tots els nivells institucions eficaces i inclusives que reten comptes.

Actuacions:

La seguretat en general i la jurídica en particular són necessàries perquè es puga crear de manera adequada qualsevol negoci i desenvolupar una empresa de manera sostenible. Este objectiu tanca diversos aspectes molt relacionats amb l'ètica, l'estratègia, la visió i missió de l'empresa: el bon govern, la transparència, l'equitat, la política de desenvolupament de la igualtat, la presa de consciència de no adquirir productes elaborats en tercers països de dubtós respecte de les normes bàsiques de seguretat i higiene en l'elaboració dels productes o explotació laboral de xiquets, el foment de la conciliació de la vida laboral i familiar, la no discriminació en l'ambient laboral per cap causa, fomentar la col·laboració i participació en la presa de decisions, així com altres temes relacionats amb este objectiu que pot treballar un comerç.

Es pot començar treballant en el disseny i desenvolupament d'un codi ètic i

programes d'avaluació i control intern en el comerç per a previndre i lluitar contra totes les formes de corrupció i impulsar l'adhesió al codi de tota la cadena de valor.

Novaterra (<https://www.novaterra.org.es/>) és una Fundació que treballa acompanyant les persones que han trobat múltiples adversitats en la vida, i que necessiten aconseguir i mantindre una ocupació per a tornar a posar-se en peu i viure amb dignitat.

Cada una d'estes persones recorrerà el seu propi "Viatge a la dignitat". Un viatge carregat d'etapes on aniran omplint la seua motxilla de ferramentes: competències transversals, formació en professions amb demanda, habilitats socials i comunicatives. Per a aconseguir finalment una meta: l'ocupació. I sobretot sentir-se de nou dignes d'esta.

Objectiu 17. Enfortir els mitjans d'implementació i revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible.

Actuacions:

Este objectiu pretén fomentar la col·laboració entre els diferents grups d'interés amb què es relaciona una determinada empresa. La intenció és poder establir una aliança entre diferents grups d'interés per a la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, a través de l'intercanvi de coneixements, capacitat tècnica, tecnologia i recursos financers per part de tots els actors d'una població o àrea geogràfica concreta. La col·laboració entre els diferents actors és l'únic camí factible per a complir les metes dels ODS.

Les empreses compten amb una oportunitat única per a potenciar el treball conjunt a través de tota la cadena de valor, a més de traçar aliances amb els seus grups d'interés: les administracions públiques, treballadors, clients, societat en general, les cambres de comerç, altres empreses, així com amb les universitats, centres etnològics amb la finalitat de contribuir conjuntament al desenvolupament sostenible.

Per a això, és important que es puga afavorir la creació d'aliances publicoprivades amb societat civil, sector públic, món acadèmic i altres empreses per a dur a terme projectes de contribució als ODS.

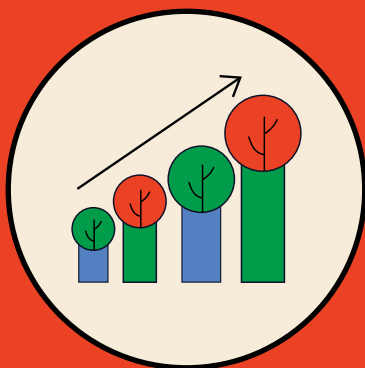
L'empresa Agroamb Prodalt, S. L., juntament amb altres empreses i amb la col·laboració d'AINIA centre tecnològic i el CETIM,

participa en el projecte Biogreen, l'objectiu del qual és desenvolupar una biorefineria verda basada en el concepte d'economia circular; on part dels bioproductes retornaran al camp, com els bioplàstics que es produiran que podran aplicar-se a l'ús agrícola i seran biodegradables. Un clar exemple de col·laboració publicoprivada.

L'empresa Tecnidex (AgroFresh) treballa constantment en la formació d'aliances per a impulsar diverses solucions per a l'agricultura. S'associen a altres empreses innovadores per a fer avançar la seua indústria i mantindre els seus clients per davant en les últimes innovacions del sector agroalimentari.

Amb la finalitat d'ampliar les seues solucions integrades (Smarter Freshness), estan treballant amb altres empreses innovadores i ampliant els nostres esforços d'I + D en innovacions que van més enllà, inclosa la incorporació de noves i potents tecnologies de sensors i capacitats d'anàlisi predictiva. Un exemple d'estes aliances és el desenvolupament del producte: RipeLocker, on s'està desenvolupant un sistema únic per a gestionar la pressió atmosfèrica, la humitat i la composició del gas en els contenidors. El sistema està dissenyat per a mantindre de manera rendible la qualitat del producte a mesura que passa per condicions adverses durant el viatge posterior a la collita.

Quadern RSE: Els ODS, per a una Pime.
Una Aproximació entre Empresa i Societat. Projecte RsDs.

Cámara de Comercio de Valencia. C/Poeta Querol 15 - 46002 València
camaravalencia.com